

พื้นที่ในนวนิยายเรื่อง กัซซุมิ ของ โยะมิโมะโตะ บะนะนะ

บทคัดย่อ

นวนิยายเรื่อง กัซซุมิ เป็นนวนิยายที่มุ่งนำเสนอคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ของหญิงสาวคนหนึ่งที่เกิดมามีสภาพร่างกายที่อ่อนแอและจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่นาน แต่เธอมีจิตใจที่เข้มแข็งต่างจากสภาพร่างกายที่อ่อนแอและเธอมีกำลังใจที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป บทความวิจยนี้มุ่งศึกษาเรื่องพื้นที่ในนวนิยายเรื่อง กัซซุมิ ของโยะมิโมะโตะ บะนะนะ นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการต่อสู้กับความอ่อนแอทางร่างกายของกัซซุมิและมิตรภาพอันลึกซึ้งระหว่างสองสาวลูกพี่ลูกน้อง คือ กัซซุมิและมะริอะ โดยมีพื้นที่เมืองชายทะเลเป็นพื้นที่สำคัญของเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ในนวนิยายมีบทบาทสำคัญในการสะท้อนแก่นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มุมมองและความคิดของตัวละคร ทำให้ตัวละครค้นพบตัวตนที่แท้จริงของตนเองและตระหนักถึงคุณค่าของการมีชีวิต

คำ

สำคัญ

กัซซุมิ, พื้นที่, เมืองชายทะเล, โตเกียว

Space in Yoshimoto Banana's novel - Focusing on Tsugumi

Abstract

Tsugumi is a novel that aims to present the value of a young woman's existence. Although she was born with physical ailments and is terminally ill, she had strong will to live her life. The objective of this study is to explore the role of space in "Tsugumi" by Yoshimoto Banana. Tsugumi is a story about the struggle with the physical weaknesses of Tsugumi and the bond between two young female cousin, Tsugumi and Maria. The seaside town is a vital space in the story. The results indicated that space in the novel plays an important role in reflecting on the meaning of life and affects the behavioural changes, viewpoints and ideas of the characters. The characters discover their own identity and realise the value of being alive.

Key words

Tsugumi, Space, Seaside town, Tokyo

1. บทนำ

ทซุงมิ 『つぐみ』 เป็นนวนิยายที่เขียนขึ้นโดยโยะมิโมะโตะ บะนะนะ (吉本ばなな) ซึ่งเป็นนามปากกาของโยะมิโมะโตะ มะโฮะโกะ (吉本真秀子) ในปี ค.ศ. 1988 ตีพิมพ์ครั้งแรกในชูโอโครน (中央公論) ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษในชื่อ Goodbye Tsugumi โดยไมเคิล เอ็มมิลริช (Michael Emmerich) และได้รับการแปลเป็นภาษาไทยในชื่อ ลาก่อนทซุงมิ โดยเพลงดาบแม่น้ำร้อยสาย

ทซุงมิ เป็นหนึ่งในผลงานที่สร้างชื่อให้กับโยะมิโมะโตะ บะนะนะโดยผลงานเรื่องนี้ได้รับรางวัลยะมะโมะโตะงูโกะโร ครั้งที่ 2 (第2回山本周五郎賞) ในปี ค.ศ. 1989 และติดอันดับหนังสือขายดีอันดับ 1 ประจำปี ค.ศ. 1989 นวนิยายเรื่องนี้ยังทำให้เกิดปรากฏการณ์กระแสคลั่งไคล้บะนะนะขึ้นในหมู่วัยรุ่นญี่ปุ่น อีกทั้งยังถูกนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ในปี ค.ศ. 1990 กำกับการแสดงโดยอิซิกะวะ จุน (市川準)

นวนิยายเรื่อง ทซุงมิ เป็นเรื่องราวความสัมพันธ์ของตัวละครเอกหญิงทั้งสองคน คือ ทซุงมิและมะริอะ รูปแบบการเล่าเรื่องประกอบขึ้นด้วยตัวบท 12 ตอน โดยมีการตั้งชื่อแต่ละตอนไว้ด้วย ผู้เขียนเลือกใช้มุมมองแบบพรรณนาจำกัดขอบเขต กล่าวคือ ให้มะริอะตัวละครเอกเป็นผู้เล่าเรื่อง โดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งแทนตัวเองว่า “ฉัน” และเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเองและเรื่องราวของทซุงมิโดยมีพื้นที่เมืองชายทะเลเป็นพื้นที่สำคัญของเรื่อง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของพื้นที่ที่มีต่อแก่นเรื่องและพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ทซุงมิ

3. ขอบเขตการวิจัยและวิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตการวิจัย

บทความฉบับนี้ศึกษาเรื่องพื้นที่ในนวนิยายเรื่อง ทซุงมิ โดยต้นฉบับวรรณกรรมที่นำมาศึกษาอ้างอิงมาจากเรื่อง ทซุงมิ

『つぐみ』 ของสำนักพิมพ์ชูโอโครน (中央公論)

3.2 วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาตัวบท วิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ในเรื่องทซุงมิ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อแก่นเรื่องและมีอิทธิพลต่อตัวละครสำคัญในเรื่องอย่างไร และสรุปผลแบบพรรณนาวิเคราะห์

4. สมมติฐานการวิจัย

พื้นที่ในนวนิยายเรื่อง ทซุงมิ มีบทบาทสำคัญในการสะท้อนแก่นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด จิตใจของตัวละคร ทำให้ตัวละครค้นพบตัวตนที่แท้จริงของตนเองและตระหนักถึงคุณค่าของการมีชีวิต

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

5.1 นิยามศัพท์เฉพาะ

พื้นที่ หมายถึง ฉากในท้องเรื่อง มิติเวลาและสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่องและมีผลต่อลักษณะของความคิด ตลอดจนภาวะจิตใจและอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง

5.2 ระบบถอดอักษรภาษาญี่ปุ่น

บทความฉบับนี้ใช้ระบบถอดอักษรภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นผลงานวิจัยของอาจารย์สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น อาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ และอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับคำบางคำที่ใช้กันแพร่หลายแล้วยังคงใช้ตามความนิยมเดิม เช่น โตเกียว ซากุระ เป็นต้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เข้าใจบทบาทของพื้นที่ในนวนิยายของโยะมิโมะโตะ บะนะนะมากขึ้น

6.2 เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องพื้นที่ในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

¹ โรงแบบญี่ปุ่นที่ปูพื้นห้องด้วยเสื่อตะมะมิ เครื่องนอนที่ให้บริการในห้องพักจะเป็นฟูกปูบนพื้นเสื่ออีกทีหนึ่ง

7. พลการศึกษาและวิเคราะห์

7.1 เรื่องย่อ

ทซุงมิเป็นเด็กสาวที่ร่างกายอ่อนแอมาตั้งแต่เกิด เธอต้องเข้าออกโรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ จนแพทย์ระบุว่าเธอจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่นาน ทุกคนในครอบครัวของเธอจึงคอยเอาอกเอาใจและไม่มีใครกล้าขัดใจเธอ ทำให้ทซุงมิเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่ไม่เอาแต่ใจตัวเอง มีนิสัยก้าวร้าวและหยาบคาย เธออาศัยอยู่ที่เมืองชายทะเลในชนบทกับพ่อแม่และพี่สาวคือ โยโกะ รวมทั้งน้าและลูกสาวของน้าชื่อ มะริอะก็มาอาศัยอยู่ด้วย มะริอะเป็นลูกนอกสมรสเนื่องจากพ่อของมะริอะมีภรรยาอยู่แล้ว หลังจากที่พ่อของมะริอะได้ทำเรื่องหย่าขาดกับภรรยาเก่าเรียบร้อยแล้ว มะริอะและแม่ของเธอจึงได้ย้ายไปอยู่ที่โตเกียวเพื่ออยู่กับครอบครัว หลังจากที่มะริอะย้ายไปได้ไม่นานทซุงมิโทรศัพท์ไปแจ้งข่าวว่าครอบครัวของเธอกำลังจะปิดกิจการเรียวกัง ทซุงมิจึงชวนมะริอะมาเที่ยวช่วงปิดเทอมฤดูร้อน มะริอะจึงได้กลับมาที่เมืองชายทะเลอีกครั้ง การมาในครั้งนี้ทำให้มะริอะหวนระลึกถึงความทรงจำในวัยเด็กของเธอและความสัมพันธ์ของเธอกับทซุงมิ วันหนึ่งขณะที่มะริอะและทซุงมิพาเจ้าโปะชิสุนัขของเพื่อนบ้านไปเดินเล่นที่ชายทะเล พวกเขาได้พบกับเคียวอิจิลูกชายผู้จัดการโรงแรมแห่งใหม่ที่กำลังก่อสร้างอยู่กำลังพาเจ้าเคนโกะโรสุนัขคู่กายมาเดินเล่น มะริอะรู้สึกได้ว่าทั้งทซุงมิและเคียวอิจิมีใจให้กัน เมื่อมะริอะได้เห็นทซุงมิกำลังมีความรัก เธอก็ค้นพบว่าแท้จริงแล้วทซุงมิมิจิตใจที่เข้มแข็ง ต่างจากสภาพร่างกายภายนอกที่ดูอ่อนแอ วันหนึ่งเจ้าเคนโกะโรถูกพวกเด็กเกรซโหม่ไปและจับมันโยนทะเล ทุกคนจึงช่วยกันออกตามหาและช่วยมันกลับมาได้ แต่พอวันรุ่งขึ้นเจ้าเคนโกะโรก็หายไปอีกครั้ง คราวนี้ไม่มีใครหามันเจออีกเลย ทซุงมิโกรธมากจึงวางแผนที่จะแก้แค้นพวกเด็กเกรซพวกนั้นโดยเธอแอบมาขุดหลุมพรางไว้ที่สวนของเพื่อนบ้านทุกคืน ในที่สุดหนึ่งในพวกเด็กเกรซพวกนั้นก็ตกลงไปในหลุมนั้น ซึ่งหลุมนั้นลึกมาก แต่โชคดีที่โยโกะมาช่วยเอาไว้ได้ทัน โยโกะโกรธมากจึงต่อว่า

ทซุงมิเป็นการใหญ่ ทซุงมิรู้สึกสำนึกผิดจึงเอ่ยปากขอโทษโยโกะ พอวันรุ่งขึ้นทซุงมิป่วยหนักต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล ทซุงมิบอกมะริอะว่า “ฉันรู้สึกว่าคุณกำลังจะตาย ฉันไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกแล้ว” ทซุงมิจึงได้เขียนจดหมายถึงมะริอะ แต่แล้ววันต่อมาทซุงมิเกิดมีความมุ่งมั่นที่จะมีชีวิตอยู่ทำให้อาการของเธอดีขึ้น ทซุงมิได้โทรศัพท์ไปกำชับมะริอะว่าอย่าอ่านจดหมายที่เธอเขียนถึง เมื่อมะริอะได้อ่านจดหมายจากทซุงมิ ทำให้มะริอะรู้ว่าทซุงมิมิพลังในการดิ้นรนต่อสู้กับความอ่อนแอของร่างกาย เธอใช้ชีวิตอย่างเข้มแข็งและเด็ดเดี่ยว

7.2 ตัวละครสำคัญในเรื่อง

ตัวละครสำคัญในเรื่องประกอบด้วยตัวละครเอกหญิง “ทซุงมิ” และ “มะริอะ ตัวละครเอกชาย “เคียวอิจิ” และตัวละครรอง “โยโกะ”

1. ยะมะโมะโตะ ทซุงมิ (山本つぐみ) ตัวละครเอกหญิง อายุ 18 ปี เธอเป็นคนสวย ฉลาดและเรียนเก่ง ทซุงมิมิร่างกายอ่อนแอมาตั้งแต่เกิดและเข้าใกล้ความตายอยู่ตลอดเวลา ทุกคนในครอบครัวจึงไม่มีใครกล้าขัดใจเธอ ทำให้ทซุงมิมิมีนิสัยก้าวร้าวและหยาบคาย ทซุงมิเป็นคนที่ใช้ชีวิตอยู่ไปวัน ๆ คิดถึงแต่เรื่องของตัวเอง

2. ฌิระกะวะ มะริอะ (白河まりあ) ตัวละครเอกหญิง อายุ 19 ปี มะริอะเป็นลูกพี่ลูกน้องกับทซุงมิและโยโกะ ชื่อของเธอตั้งตามพระนามของพระแม่มาริ มะริอะเป็นลูกนอกสมรส พ่อและแม่ของเธอแยกกันอยู่ มะริอะและแม่จึงมาอาศัยอยู่กับครอบครัวของทซุงมิ มะริอะเติบโตขึ้นที่เมืองชายทะเลในชนบทพร้อมกับทซุงมิและโยโกะ เธอเป็นคนมีน้ำใจและใจเย็น ผู้เขียนให้มะริอะเป็นผู้เล่าเรื่องทั้งหมดโดยใช้สรรพนามแทนตัวเองว่า “ฉัน” เรื่องราวต่าง ๆ ดำเนินผ่านมุมมองของมะริอะ

3. ทะเกะอูชิ เคียวอิจิ (武内恭一) ตัวละครเอกชาย อายุ 19 ปี เขาเป็นผู้เชี่ยวชาญตัวละครเอกหญิง เคียวอิจิเป็นลูกชายผู้จัดการโรงแรมขนาดใหญ่แห่งใหม่ที่กำลังก่อสร้างอยู่ ในวัยเด็กเคียวอิจิมีปัญหาเกี่ยวกับโรคหัวใจ แต่ได้รับการผ่าตัดจนหายเป็นปกติ เขาเป็นคนสุขุมเยือก

เย็นและมีความเป็นผู้ใหญ่ เคียวอิซึมิสุนัขคู่กายตัวหนึ่ง ชื่อเคนโกะโร (権五郎)

4. ยะมะโมะโตะ โยโกะ (山本陽子) เธอเป็นพี่สาวของทซุงมิ อายุ 20 ปี โยโกะไม่ใช่คนสวยเหมือนทซุงมิ แต่เธอมีจิตใจอ่อนโยน พูดจาสุภาพนุ่มนวลและรักครอบครัว โยโกะรักทซุงมามาก เธอคอยดูแลและเป็นห่วงทซุงมิอยู่เสมอ โยโกะเป็น ผู้ที่รองรับอารมณ์ของทซุงมิตลอดเวลา

7.3 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่

ในวรรณกรรมแต่ละเรื่องจะต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ นั่นก็คือ ฉาก สถานที่หรือพื้นที่ที่ผู้เขียนสามารถสร้างขึ้นจากจินตนาการหรืออ้างอิงจากสถานที่จริง ซึ่งวัลยา วิวัฒน์ศร (2541, น.70) กล่าวว่า การศึกษาบทบาทของสถานที่ในการเสนอภาพตัวละครนั้นจะเป็นการศึกษาบทบาทของสถานที่ในการเสนอลักษณะของตัวละครทั้งในแง่สถานภาพทางสังคม บุคลิกลักษณะและบุคลิกภาพ หรือการวิเคราะห์บทบาทของสถานที่ต่อการกระทำของตัวละคร

ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 5.1 นิยามศัพท์เฉพาะว่า พื้นที่หมายถึง ฉากในท้องเรื่อง มิติเวลาและสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่องและผลต่อลักษณะของความคิดตลอดจนภาวะจิตใจและอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง วัลยา วิวัฒน์ศร (2541, น.2) กล่าวว่า “ในการศึกษาเรื่องมิติสถานที่นั้น ควรจะได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถานที่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ของนวนิยาย อันได้แก่ ตัวละคร โครงเรื่องและมิติเวลา จึงจะทำให้เห็นบทบาทและหน้าที่ของสถานที่ของนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างครบถ้วน”

นวนิยายเรื่อง ทซุงมิ ผู้เขียนได้เสนอภาพพื้นที่ที่สำคัญสองแห่ง คือ เมืองชายทะเล (พื้นที่ชนบท) และโตเกียว (พื้นที่เมือง) เนื่องจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการนำเสนอโดยผ่านสายตาของมะริอะผู้เล่าเรื่อง เมืองชายทะเลมีเรียวกังของครอบครัวทซุงมิซึ่งเป็นเมืองที่มะริอะเติบโตขึ้นมาพร้อมกับทซุงมิและโยโกะผู้เป็นลูกพี่ลูกน้อง เมืองชายทะเลพื้นที่ชนบทจึงเป็นพื้นที่ที่มะริอะรู้สึก

ผูกพันและมีความหมายสำหรับเธอเป็นอย่างมาก ส่วนโตเกียวพื้นที่เมืองเป็นพื้นที่ที่มะริอะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม โตเกียวจึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญอีกแห่งหนึ่ง เมืองชายทะเลและโตเกียวในเรื่องนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงฉากในนวนิยายเท่านั้น หากแต่มีความสัมพันธ์กับภาวะของจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของตัวละครเอกหญิง ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ในนวนิยายจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและบริบทของพฤติกรรมของตัวละครได้ชัดเจนมากขึ้น

7.3.1 เมืองชายทะเล

เมืองชายทะเลเป็นพื้นที่สำคัญที่สุดของเรื่อง เนื่องจากเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องเป็นความทรงจำในการกลับมาเยือนเมืองชายทะเลอีกครั้งของมะริอะ ในช่วงฤดูร้อนหลังจากที่เธอและแม่ได้ย้ายไปอยู่กับครอบครัวที่โตเกียว

สทโรจน์ กิตติมหาเจริญ (2554, น.320) กล่าวว่า “การศึกษาประเด็นเรื่องของพื้นที่ประเด็นหนึ่งที่สำคัญและคงจะละเอียดไม่พูดถึงไปไม่ได้ก็คือการสร้าง ความทรงจำจากพื้นที่ที่ตัวละครเคยมีประสบการณ์หรือมีความทรงจำร่วมกัน ความทรงจำนั้นนับว่ามิใช่บทบาทสำคัญต่อตัวละครเพราะนอกจากจะเป็นการรื้อฟื้นความรู้สึกแล้วยังเป็นการรื้อฟื้นความโหยหาเหตุการณ์ในอดีตที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของตัวละคร เพื่อไม่ให้กลับไปสู่พื้นที่เดิมตรงนั้นหรือเป็นพลังเกื้อหนุนการมีชีวิตที่ดีต่อไป ก็ได้”

ในนวนิยายเรื่อง ทซุงมิ มีการนำเสนอพื้นที่เมืองชายทะเลเป็นพื้นที่แห่งความทรงจำที่มีความหมายสำหรับมะริอะ ตัวละครเอกหญิงเป็นอย่างมาก เนื่องจากเมืองชายทะเลเป็นพื้นที่ที่มะริอะและแม่ของเธอใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวของทซุงมิดั้งแต่เธอยังเด็ก มะริอะเติบโตขึ้นที่เมืองชายทะเลแห่งนี้ เธอจึงมีความผูกพันกับเมืองชายทะเลและครอบครัวของทซุงมิเป็นอย่างมาก เมื่อทซุงมิแจ้งข่าวว่าครอบครัวของเธอกำลังจะปิดกิจการ

เรียวกังเนื่องจากมีการก่อสร้างโรงแรมแห่งใหม่ขึ้น ทซุงมิ จึงชวนให้มะริอะกลับมาเที่ยวเมืองชายทะเลแห่งนี้อีกครั้ง พื้นที่เมืองชายทะเลที่สำคัญที่ปรากฏในเรื่อง ทซุงมิ ได้แก่บ้านทซุงมิ โรงพยาบาลและชายหาด

7.3.1.1 บ้านทซุงมิ

เมื่อพูดถึงคำว่า “บ้าน” เราจะนึกถึงสถานที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย เป็นพื้นที่แห่งความรัก ความอบอุ่น และปลอดภัย บ้านเป็นศูนย์รวมของสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บ้านทซุงมิซึ่งมะริอะและแม่ของเธอได้มาอาศัยอยู่ร่วมกับครอบครัวของทซุงมิจึงกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ของครอบครัวสำหรับมะริอะและแม่ของเธอ พื้นที่แห่งนี้พื้นที่ที่มะริอะมีประสบการณ์หรือความทรงจำต่าง ๆ ร่วมกับทซุงมิและโยโกะ เป็นจุดเริ่มต้นของความรัก ความผูกพันระหว่างทซุงมิ มะริอะและโยโกะ พื้นที่แห่งนี้จึงมีความหมายสำหรับมะริอะเป็นอย่างมาก

ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยคำพูดของมะริอะว่า “ทซุงมิเป็นเด็กผู้หญิงที่ไม่น่ารักเลยจริง ๆ” มะริอะเติบโตขึ้นมาพร้อมกับ ทซุงมิและโยโกะถูกพี่ลูกน้องทำให้เธอได้เห็นพฤติกรรมต่าง ๆ ของทซุงมิที่กระทำต่อบุคคลในครอบครัวรวมทั้งตัวเธอเองด้วย เนื่องจากทซุงมิมิร่างกายอ่อนแอมาตั้งแต่เกิดและต้องเข้าออกโรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ อีกทั้งแพทย์ระบุว่าเธอจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่นาน ทำให้ทุกคนในครอบครัวไม่มีใครกล้าขัดใจเธอ ทซุงมิจึงมีนิสัยก้าวร้าว เอาแต่ใจตัวเอง ยิ่งเวลาที่อาการของเธอทรุดลงและถูกบังคับให้นอนอยู่บนเตียง ทซุงมิจะยิ่งก้าวร้าวมากขึ้น บางครั้งเธอจะฉีกผ้ามานอนออกเป็นชั้น ๆ คว่ำจานอาหารทิ้ง ขว้างปาหนังสือทั้งชั้นลงไปบนพื้นห้อง หรือแอบเอาสัตว์ต่าง ๆ เข้าไปไว้ในห้องนอนแขกของเธอ เรียวกังซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัวของเธอ นอกจากนี้เวลาอยู่บ้านทซุงมิก็จะก่อกวนครอบครัวของเธอ เตะจันข้าวสุก ไม่ยอมพูดคำว่า “ขอโทษ” เวลาที่ทำความผิด พูดจาไม่สุภาพและชอบพูดโกหก เป็นต้น ส่วนโยโกะพี่สาวของทซุงมิมักจะถูกทซุงมิพูดจาไม่ดีใส่

แต่โยโกะก็ไม่ถือสา เธอรักและคอยเป็นห่วงทซุงมิอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมของทซุงมิดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่า“ทซุงมิเป็นเด็กผู้หญิงที่ไม่น่ารักเลยจริง ๆ” ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของทซุงมินั้นส่วนหนึ่งมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว เพราะเธอถูกตามใจจนเสียคนนั่นเอง เนื่องจากทุกคนในครอบครัวกลัวว่าทซุงมิจะเป็นอะไรไปเพราะเธออ่อนแอมาก ทุกคนจึงพยายามทำทุกวิธีเพื่อให้ทซุงมิมีชีวิตอยู่ต่อไป แม่ของทซุงมิมักพาทซุงมิเข้าปรึกษาแพทย์ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อต่อชีวิตของทซุงมิไว้นานที่สุด

ส่วนเหตุการณ์ที่มะริอะเจอเข้ากับตัวเธอเองนั้นเกิดขึ้นตอนที่เธอเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่สอง หลังจากที่คุณตาของเธอจากไป มะริอะรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมากแต่ทซุงมิได้ปลอมลายมือและนำจดหมายที่เธอเป็นคนเขียนขึ้นมากลั่นโกหกมะริอะว่าเป็นจดหมายจากคุณตาของเธอเขียนทิ้งไว้ให้ มะริอะดีใจมากคิดว่าเป็นจดหมายจากคุณตาจริง ๆ แต่เธอกลับถูกทซุงมิหัวเราะเยาะที่มะริอะถูกหลอกง่าย ๆ มะริอะรู้สึกโกรธมากที่ทซุงมิมาเล่นตลกกับความรู้สึกของเธอแต่แล้วมะริอะก็ต้องประหลาดใจที่ทซุงมิเอ่ยปากขอโทษเธอ เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้มะริอะและทซุงมิกลายเป็นเพื่อนสนิทกัน

จะเห็นได้ว่าทซุงมิทำตัวไม่ดีกับทุกคนในครอบครัว ทั้ง ๆ ที่เวลาที่เธออยู่ต่อหน้าคนอื่นเธอจะเปลี่ยนไปราวกับเป็นคนละคน ดังจะเห็นได้จากการที่ทซุงมิเปลี่ยนเพื่อนชายอยู่เสมอแต่ผู้คนกลับมองว่าเธอมีเสน่ห์และมีน้ำใจทำให้หนุ่ม ๆ หลงรักเธอ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ทซุงมิประพฤติตัวแตกต่างกันในยามที่อยู่ที่บ้านกับตอนที่อยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนในครอบครัวนั้นเป็นเพราะทซุงมิต้องการเรียกร้องความสนใจจากคนในครอบครัว เนื่องจากบ้านเป็นพื้นที่เพียงแห่งเดียวที่เธอสามารถแสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ในขณะที่เวลาที่ทซุงมิอยู่กับบุคคลอื่นเธอจะต้องเสแสร้งประพฤติตัวสุภาพ เรียบร้อย นั่นเป็นเพราะทซุงมิ

ไม่ต้องการแสดงให้ใคร ๆ เห็นถึงความอ่อนแอของตัวเธอ เธอพยายามที่จะดิ้นรนต่อสู้กับความเจ็บป่วยทางร่างกาย

บ้านนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์โดยทั่วไป บ้านมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพของผู้อยู่อาศัย บ้านที่ซุงมีเป็นพื้นที่ของครอบครัวที่แสดงให้เห็นถึงความรัก ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดที่ทุกคนในครอบครัวมีให้แก่กัน ดังจะเห็นได้จากตอนที่ซุงมีแอบไปขุมหลุมลึกเพื่อแก้แค้นให้กับสุนัขของเคียวอชิ โยโกะโกรธมากที่ซุงมีทำเรื่องที่ทำร้ายตัวเองเช่นนี้ เธอจึงมาต่อว่าซุงมีว่า “เธออายุไม่ยืนแน่ ถ้าเธอยังทำเรื่องแบบนี้” ซึ่งเหตุการณ์นั้นเป็นครั้งแรกที่โยโกะขึ้นเสียงใส่ซุงมีเพราะความเป็นห่วงน้องสาวและเป็นครั้งแรกที่ซุงมีเอ่ยปากขอโทษในเรื่องที่เธอได้กระทำ ลงไป สำหรับซุงมีผู้มีชีวิตอยู่ใกล้ความตายตลอดเวลา ครอบครัวจึงกล่าวได้ว่าเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้ซุงมีมีชีวิตอยู่ได้ แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดก็ขึ้นอยู่กับกำลังใจของซุงมีเองด้วย

เหตุการณ์หนึ่งในคืนก่อนวันงานเทศกาล ทั้งมะริอะและซุงมีล้มป่วย มะริอะมีไข้จนลุกไม่ขึ้น ซุงมีซึ่งเคยชินกับการ ไม่สบายจึงพูดกับมะริอะว่า

「気力だけで生きてるって言ってくれ」 (หน้า 141)

“คนเรามีชีวิตอยู่ได้ด้วยกำลังใจเท่านั้น”

คำพูดปลอบใจของซุงมีแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่เข้มแข็งของเธอที่ต้องมีชีวิตอยู่ต่อไป ไม่ว่าจะเจ็บป่วยสักเพียงใดก็ตาม กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการมีชีวิตอยู่ มะริอะได้ค้นพบตัวตนที่แท้จริงของซุงมีว่าเธอมีพลังใจที่แข็งแกร่งที่ต้องต่อสู้กับความเจ็บป่วยทางร่างกายอยู่ตลอดเวลา

7.3.1.2 โรงพยาบาล

เมื่อพูดถึงคำว่า “โรงพยาบาล” เราจะนึกถึงสถานที่ที่ให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ในยามที่เราเจ็บป่วย โรงพยาบาลเป็นพื้นที่เฝ้าระวังรักษาอาการ โรงพยาบาลเป็นพื้นที่แห่งการเกิดและการตาย ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าโรงพยาบาลเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต

และความตาย ในเรื่อง ซุงมี โรงพยาบาลเป็นพื้นที่แห่งหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับซุงมี เนื่องจากสภาพร่างกายที่อ่อนแอ ทำให้ซุงมีต้องเข้าออกโรงพยาบาลเป็นประจำ ซุงมีไม่เคยออกจากเมืองชายทะเลแห่งนี้เลยนอกจากไปโรงพยาบาล ทำให้ซุงมีไม่มีเพื่อน มะริอะจึงเป็นทั้งญาติและเพื่อนที่ซุงมีสนิทสนมมากที่สุด เหตุการณ์หนึ่งหลังจากที่ซุงมีขุมทะเลที่กำลังที่มีอยู่ไปขุมหลุมพรางเพื่อล่อให้พวกเด็กเกรที่ทำให้เจ้าเคนโกะโรสุन्छ คุกายของเคียวอชิหายไปตกลงไป วันรุ่งขึ้นซุงมีป่วยหนักและถูกส่งตัวเข้ารับรักษาที่โรงพยาบาล ซุงมีบอกกับมะริอะที่มาเยี่ยมเธอว่า

「あのな、おまえにだけ言うけどな、あたし、だめかもしれない。きっと死ぬ」 (หน้า 203)

“คือว่า ฉันบอกเธอคนเดียวเท่านั้นนะ ฉันนะ อาจจะจบแค่นี้ ฉันกำลังจะตาย”

เมื่อได้ยินซุงมีพูดเช่นนั้น มะริอะจึงบอกกับซุงมีว่า ฉันได้ยินว่าเธอกำลังจะหายดีไม่ใช่หรือ เหตุผลที่พ่อแม่ของเธอพาเธอมาอยู่ที่โรงพยาบาลก็เพราะกลัวว่าเธอจะไปทำเรื่องไม่ดีอีก พวกท่านเป็นห่วงเธอมากนะ พวกท่านจึงใช้โรงพยาบาลเป็นที่เฝ้าระวังจิตใจ ซุงมีจึงพูดว่า

「わかるだろう、人の生き死についていうのはそんなもんじゃない。もう、やる気がないんだよ、まったくないんだ」 (หน้า 203)

“เธอเข้าใจที่ฉันพูดใช่ไหม ไม่ว่าจะอยู่หรือตาย มันก็ไม่เกี่ยวกับเรื่องไร้สาระนั้นหรอก ฉันไม่รู้สักอย่างที่มีชีวิตอยู่อีกต่อไปแล้วละ ไม่อยากจริง ๆ”

จากตัวบทที่ยกมานี้ จะเห็นว่าซุงมีไม่มีกำลังใจที่จะมีชีวิตอยู่อีกต่อไป มันเหมือนกับว่าเธอสูญเสียพลังชีวิตไป ทั้ง ๆ ที่ ซุงมีไม่เคยใส่ใจกับความตายมาก่อน แต่ตอนนี้มันกลับทำให้เธอรู้สึกกลัว ซุงมีเกิดความรู้สึกสับสนในใจ เมื่อไม่มีกำลังใจทำให้อาการของซุงมีทรุดลง หลังจากมะริอะเดินทางกลับโตเกียวไป แม่ของซุงมีก็โทรศัพท์ไปแจ้งข่าวว่าซุงมีอาการดีขึ้นแล้ว

ท์ซุงมิมีความมุ่งมั่นที่จะมีชีวิตอยู่ เธอเข้มแข็งมาก โรงพยาบาลจึงเป็นพื้นที่ทับซ้อนระหว่างชีวิตและความตาย การที่ท์ซุงมิจัดว่าตัวเองกำลังจะตายทำให้อาการของเธอทรุดลงเรื่อย ๆ เธอจึงไม่มีกำลังใจที่จะมีชีวิตอยู่ มันเปรียบเหมือนเธอกำลังหลงเข้าไปอยู่ในโลกแห่งความตาย ดังนั้นท์ซุงมิจึงได้เขียนจดหมายถึงมะริอะ ซึ่งเนื้อความในจดหมายทำให้รู้ว่าท์ซุงมิเข้าใจชีวิตมากขึ้นและคิดทบทวนถึงการใช้ชีวิตที่ผ่านมาของตัวเอง ชีวิตคนเราในช่วงเวลาสั้น ๆ มันก็จะมีเรื่องดี ๆ เกิดขึ้นเสมอ เพียงแค่เราหามันให้เจอเท่านั้นเอง แล้วมันก็จะผ่านไปได้ ดังนั้นเมื่อท์ซุงมิมิจิตใจที่เข้มแข็งและมีพลังที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป เธอจึงสามารถฟื้นขึ้นมามีชีวิตใหม่และกลับเข้ามาอยู่ในโลกแห่งชีวิตได้อีกครั้ง โรงพยาบาลเป็นสัญลักษณ์ของชีวิตและความตาย

7.3.1.3 ชายหาด

นอกจากเรียวกังที่มะริอะและแม่ใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองชายทะเลแห่งนั้นแล้ว ชายหาดเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพระหว่างมะริอะและท์ซุงมิ ช่วงเวลาที่มะริอะใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองชายทะเลเธอจะออกไปเดินเล่นที่ชายหาดทุกเช้ากับเจ้าโปะชิสุนัขของเพื่อนบ้าน เจ้าโปะชิเป็นสุนัขที่เคยกัดท์ซุงมามาก่อนเนื่องจากท์ซุงมิชอบไปรังแกมัน ตอนที่มันยังเป็นลูกสุนัข เวลามันเห็นท์ซุงมิเข้า มันจะเห่าเสียงดังทุกครั้ง หลังจากนั้นไม่นานท์ซุงมิก็ก่เข้ากับเจ้าโปะชิได้ดี การที่ท์ซุงมิออกมาเดินเล่นกับมะริอะและเจ้าสุนัขด้วย ทำให้มะริอะรู้สึกมีความสุขที่เห็นท์ซุงมิร่าเริงและเป็นมิตรกับเจ้าสุนัข

最後の頃、私はすぐ裏の田中さんの家で飼われている「ポチ」という平凡な名前の秋田犬を連れて毎朝のように浜へ散歩に行った。(中略) いつの頃から、つぐみもその散歩についてくるようになった。それは私にとってとても喜ばしいことだった。(หน้า 27)

ระยะหลัง ๆ ฉันพาเจ้าโปะชิสุนัขพันธุ์อะกิตะของครอบครัวทะเลมาที่หมู่บ้านติดกับด้านหลังของเรียวกัง

ไปเดินเล่นที่ชายหาดทุกเช้า..ฉันจำไม่ได้ว่าตั้งแต่เมื่อไหร่ที่ท์ซุงมิเริ่มมาเดินเล่นด้วย นั่นทำให้ฉันมีความสุขจริง ๆ หลังจากที่มะริอะย้ายไปอยู่ที่โตเกียวแล้ว ทุกวันพอถึงเวลาเจ้าโปะชิจะส่งเสียงเรียกท์ซุงมิให้พามันออกไปเดินเล่นแทน ท์ซุงมิจึงพาเจ้าโปะชิออกไปเดินเล่นที่ชายหาดเป็นประจำ ชายหาดจึงเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพระหว่างท์ซุงมิกับเจ้าโปะชิ จากเดิมที่เคยเกลียดกันก็เปลี่ยนเป็นมิตรและเข้ากันได้ดี พื้นที่ชายหาดทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของท์ซุงมิ กล่าวคือ ท์ซุงมิดูสดใส ร่าเริงขึ้น ชายหาดจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่แสดงให้เห็นตัวตนที่แท้จริงของท์ซุงมิ

นอกจากนี้ก่อนที่มะริอะจะย้ายไปอยู่กับครอบครัวที่โตเกียว มะริอะและท์ซุงมิได้นั่งมองทะเลด้วยกัน มะริอะได้พูดขึ้นมาว่า

「つぐみ、私、自分が今さら海のないところで暮らせるなんて信じられない」(หน้า 31)

“ท์ซุงมิ ฉันไม่อยากที่จะเชื่อว่าตัวเองจะไปใช้ชีวิตอยู่ในที่ที่ไม่มีทะเล”

เมื่อได้ยินมะริอะพูดเช่นนั้น ท์ซุงมิจึงพูดสวนกลับไปว่า

「何かを得る時は、何かを失うように決まってるだろ。おまえはやっと親子3人仲良く暮らせるんじゃないか。前妻を追んだしてさあ。それに比べれば、海ぐらい何だってんだ。子供だなあ、お前も」(หน้า 31)

“ในโลกนี้ได้อย่างก็ต้องเสียอย่างเสมอ มันเป็นแบบนี้แหละ ในที่สุดพวกเธอสามคนพ่อแม่ลูกจะได้อยู่ด้วยกันแล้วไม่ใช่เธอ เธอได้ภรรยาเก่าออกไปได้แล้วนี่ ยังจะต้องการอะไรอีกล่ะ ทะเลมันจะไปเทียบอะไรได้กับสิ่งเหล่านั้น เธอนี้เป็นเด็กซะจริง”

คำพูดของท์ซุงมิทำให้มะริอะรู้สึกประหลาดใจ เธอคิดว่าเธอเข้าใจความรู้สึกของท์ซุงมิที่ต้องเกิดมามีสภาพร่างกายอ่อนแอ ไม่รู้ว่าจะความตายจะมาเยือนเมื่อไหร่ ท์ซุงมิต้องฝืนทำตัวแข็งแกร่งเวลาที่อยู่

ต่อหน้าคนอื่น ทั้ง ๆ ที่ลึก ๆ ในใจของเธอนั้นต้องต่อสู้กับความอ่อนแอของร่างกาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคำพูดของมะริอะที่พูดว่า “...ตัวเองจะไปใช้ชีวิตอยู่ในที่ที่ไม่มีทะเล” นั้นสื่อความหมายว่า เธอจะต้องไปอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีที่ซุซุมิแน่นอน ส่วนความหมายโดยนัยของคำว่า “ทะเล” หมายถึง “ความอ้างว้าง” คำพูดของมะริอะจึงแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้างของมะริอะที่ต้องจากเมืองชายทะเลแห่งนี้ไปยังพื้นที่อื่นซึ่งไม่มีที่ซุซุมิอยู่ด้วย ซึ่งวะตะนะเบะ คะโอะริ (2005:122) กล่าวว่า “สำหรับมะริอะแล้วทะเลเป็นบ้านเกิดชั่ว นิรันดร์เป็นครอบครัว ในการมาเยือนเมืองชายทะเลครั้งสุดท้ายนี้ ทะเลจึงเป็นพื้นที่เยียวายใจ ทะเล (ชายหาด) มีอิทธิพลต่อตัวละครต่าง ๆ และยังแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของตัวละคร ทะเลจึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง”²

ส่วนคำพูดของทซุซุมิจากข้อความที่ขีดเส้นใต้แสดงให้เห็นว่าทซุซุมิรู้สึกยินดีกับมะริอะที่เธอจะได้อยู่กับครอบครัวอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา ถึงแม้ว่าพื้นที่แห่งนั้นจะไม่มีที่ซุซุมิอยู่ด้วยก็ตาม มะริอะจะต้องมีความสุขกับชีวิตใหม่และมีครอบครัวที่สมบูรณ์อย่างแท้จริงหลังจากที่เธอเฝ้ารอมานาน

พื้นที่ชายหาดจึงเป็นพื้นที่ที่ทำให้มะริอะเข้าใจทซุซุมิมากขึ้น มะริอะรู้สึกทราบดีว่าได้เห็นตัวตนจริง ๆ ของทซุซุมิว่าเธอมี “ตัวตน” อันแข็งแกร่งและเป็นตัวของตัวเองจนนึกไม่ถึง ซึ่งทซุซุมิเก็บซ่อนความรู้สึกเหล่านั้นไว้มาโดยตลอด

พื้นที่ชายหาดยังเป็นพื้นที่ที่เกิดมิตรภาพระหว่างทซุซุมิ มะริอะและเคียวอิชิอีกด้วย ในวันหนึ่งตอนที่มะริอะและทซุซุมิพาเจ้าโปะชิไปเล่นที่ชายหาด พวกเขาได้เห็นสุนัขพันธุ์ปอมเมอเรเนียนตัวหนึ่งถูกล่ามไว้อยู่ที่ฐานของรูปปั้น พอเจ้าสุนัขมันเห็นเจ้าโปะชิก็เลยเห่าและกัดเข้าให้ ทำให้มะริอะต้องเข้าไปห้ามพวกมัน มะริอะจึงถูกสุนัขขบที่ข้อเท้า เคียวอิชิจึงเข้ามาห้ามปราบเจ้าเคนโกะโรสุนัขของเขาและได้เฝ้าปากขอโทษ มะริอะที่สุนัขของเขาทำให้เธอได้รับบาดเจ็บ เหตุการณ์

ในครั้งนั้นทำให้ ทซุซุมิและมะริอะได้รู้จักกับเคียวอิชิเป็นครั้งแรก

จะเห็นได้ว่า ทซุซุมิรู้สึกหลงรักเคียวอิชิตั้งแต่แรกพบ เนื่องจากตอนที่เคียวอิชิถามทซุซุมิว่าเธอเป็นอะไรหรือเปล่า ทซุซุมิตอบอย่างเอียงอ้าย อีกทั้งตอนที่มะริอะเชื่อว่าทซุซุมิแอบชอบเคียวอิชิใช้ไหม ทซุซุมิก็ไม่ได้มีท่าทีตกใจแต่อย่างใด เธอกลับตอบมะริอะว่า

「あいつ、ただ者じゃなかったな」(หน้า 79)

“หมอนั่น ก็ดูน่าสนใจดีนะ”

ชายหาดจึงเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพที่ทำให้พวกเขาเป็นเพื่อนกันและหลังจากนั้นไม่นานทซุซุมิและเคียวอิชิก็คบหาได้ใจกัน พวกเขาทั้งสองคนมักจะมาเดินเล่นที่ชายหาดเป็นประจำ พื้นที่ชายหาดจึงเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพระหว่างทซุซุมิและเคียวอิชิ ทำให้ทั้งสองคนได้พบกันและรักกัน อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่แสดงให้เห็น “ตัวตน” ของทซุซุมิ เพราะทซุซุมิพูดกับเคียวอิชิด้วยน้ำเสียงที่แตกต่างจากที่เธอพูดกับคนอื่น ซึ่งแสดงว่าทซุซุมิให้ความสำคัญกับเคียวอิชิ เธอต้องการแสดงให้เคียวอิชิเห็นตัวตนจริง ๆ ของเธอ โดยไม่ต้องเสแสร้งพูดจาสุภาพอย่างที่เธอกระทำกับคนอื่น

นอกจากนี้ชายหาดยังเป็นพื้นที่ที่แสดงให้เห็นถึงความรักฉันทันทีที่โยโกะมีต่อทซุซุมิอีกด้วย ในสมัยที่พวกเขาอยู่ชั้นประถมศึกษาและติดละครโทรทัศน์เรื่องหนึ่ง เมื่อละครถึงตอนอวสานทำให้พวกเขาเสียใจมากจนนอนไม่หลับ มะริอะจึงชวน โยโกะออกไปเล่นที่ชายหาดและทั้งสองคนได้พบกับทซุซุมิโดยบังเอิญ ทซุซุมิออกมาเล่นที่ชายหาดโดยไม่ได้สวมรองเท้า เมื่อโยโกะเห็นดังนั้น เธอจึงรีบถอดรองเท้าของเธอออกแล้วส่งให้น้องสาวทันที แต่ทซุซุมิกลับทำท่าว่าไม่สนใจแต่ก็รับไปสวมไว้เพราะความหนาว การกระทำของโยโกะแสดงให้เห็นถึงความรักที่เธอมีต่อน้องสาว เธอยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อน้องสาว ถึงแม้ว่าทซุซุมิจะพูดจาไม่ดีใส่เธอ หรือทำเรื่องไม่ดีกับเธอก็ตาม ดังที่มะริอะได้พูดถึงบุคคลผู้เคราะห์ร้ายที่ต้องทนกับความร้ายกาจของทซุซุมิสาม

² 渡辺香(2005.3). 『TUGUMI』における吉本ばなの自然観 国文学論輯 第二十六号

อันดับว่าแม่ของทซุมิ โยโกะ แล้วก็ตัวเธอ

พื้นที่ชายหาดจึงกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความรักของพี่สาวที่มีต่อน้องหรือความรักระหว่างชายหญิง พื้นที่แห่งนี้ทำให้เข้าใจตัวละครมากขึ้นและเกิดการตระหนักรู้ของตัวละคร ทำให้ตัวละครได้พบกับความสุขซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการเยียวยาวิธีหนึ่ง

7.3.2 โตเกียว

นอกจากเมืองชายทะเลซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตัวละครเอกทั้งสองคนมีความผูกพันกันแล้ว พื้นที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเรื่องก็คือ โตเกียว โตเกียวเป็นพื้นที่ที่มะริอะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัว

ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวมะริอะว่าเธอเป็นลูกนอกสมรส พ่อกับแม่ของมะริอะแยกกันอยู่เนื่องจากพ่อของเธอกำลังเดินเรื่องขอหย่ากับภรรยาคนก่อนอยู่ มะริอะและแม่จึงมาอาศัยอยู่กับครอบครัวของทซุมิ

私と母は、つぐみの家である山本旅館の離れに2人で住んでいた。
私の父親は東京で、長く別居していた妻との離婚を成立させて私の母と正式に結婚するために苦労していた。(中略) 本人同士は晴れて家族3人東京で暮らせる日を夢見て、結構楽しそうだった。(หน้า 9-10)

ฉันกับแม่อาศัยอยู่ในบ้านพักรับรองแขกของเรียวกังยะมะโมะโตะกันเพียงสองคน เรียวกังแห่งนี้เป็นบ้านของทซุมิ พ่อของฉันอยู่ที่โตเกียว เขากำลังวุ่นวายอยู่กับการพยายามทำเรื่องขอหย่ากับภรรยาซึ่งแยกกันอยู่มานานแล้ว เพราะพ่อกับแม่ต้องการแต่งงานกันอย่างเป็นทางการ ...ทั้งพ่อและแม่ของฉันฝันถึงวันที่พวกเราสามคนจะได้อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวอย่างแท้จริงในโตเกียวได้อย่างเปิดเผย ทำให้ชีวิตของทั้งคูมีความสุขดี

จากข้อความข้างต้น ทำให้รู้ว่าเดิมทีมะริอะ

และแม่อาศัยอยู่ที่เมืองชายทะเล มะริอะเติบโตขึ้นที่เมืองชายทะเลในชนบทพร้อมกับทซุมิและโยโกะ จนกระทั่งพ่อของเธอได้ทำเรื่องหย่าขาดกับภรรยาคนเก่าเรียบร้อยแล้ว มะริอะและแม่ของเธอจึงย้ายไปอยู่ที่โตเกียว ซึ่งคิมะตะ ซะโตะมิ (1999:92) กล่าวว่า “การที่มะริอะกับแม่ใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองชายทะเลซึ่งเป็นบ้านของน้ำที่เปิดกิจการเรียวกัง แม่ของเธอจึงช่วยงานที่เรียวกัง ส่วนพ่อที่อยู่โตเกียวก็แวะมาเยี่ยมเยียนเป็นครั้งคราว เป็นสภาพที่ไม่มั่นคงมานาน แต่อย่างไรก็ตามการหย่าร้างอย่างเป็นทางการของพ่อ ทำให้แม่และมะริอะได้มาใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันที่โตเกียว”³

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับคำกล่าวของคิมะตะ ซะโตะมิ เนื่องจากมะริอะและแม่ของเธอต้องใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันสองคนมานาน โดยไม่มีพ่อ ถึงแม้ว่าพ่อของเธอจะแวะมาหาบ้างแต่ก็ไม่สามารถอยู่กับเธอได้นานเพราะต้องกลับไปทำงานที่โตเกียว ด้วยเหตุนี้ โตเกียวจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่แห่งความหวัง ความฝันของคนที่รอคอยที่จะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน

漁業と観光で静かに回る故郷の町を離れて、私は東京の大学へ進学した。ここでの毎日 また、とても楽しい。(หน้า 7)

ฉันจากเมืองซึ่งฉันเติบโตขึ้นมา เมืองอันสงบเงียบที่ฉันเคลื่อนย้ายได้ด้วยการประมงและการท่องเที่ยวมาเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยในโตเกียว ทุกวันฉันสนุกสนานมากกับการใช้ชีวิตที่นี่

เมื่อมะริอะและแม่ของเธอได้เคลื่อนย้ายจากพื้นที่ชนบทเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่เมือง โตเกียวเมืองที่มีการเคลื่อนย้ายสูง เมืองที่เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นสมัยใหม่ ทำให้เห็นสภาพของสังคมญี่ปุ่นที่มีการเคลื่อนย้ายสูง สภาพครอบครัวที่เปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มมากขึ้น การเคลื่อนย้ายทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มะริอะและแม่จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับพื้นที่แห่งใหม่นี้ ถึงแม้ว่าโตเกียวจะเป็นพื้นที่แปลกใหม่

³ 木股知史(1999)『吉本ばなな イエローページ』東京：荒地出版社

สำหรับมะริอะและแม่ก็ตาม แต่พื้นที่แห่งนี้ก็เป็นพื้นที่ที่พวกเธอรอคอยมานาน มะริอะและแม่มีความสุขมากที่ได้อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวพร้อมหน้าพร้อมตาพ่อแม่ลูก ชีวิตใหม่ของมะริอะและแม่เริ่มต้นขึ้นที่นี่ พื้นที่แห่งใหม่ที่ทุกคนพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าการใช้ชีวิตในเมืองจะแตกต่างจากเมืองชายทะเลที่มะริอะและแม่ของเธอเคยใช้ชีวิตอยู่ก็ตาม ตอนที่มะริอะย้ายมาอยู่โตเกียวใหม่ ๆ เธอมักจะสงสัยว่าทำไมผู้คนที่นี่จึงไม่โง่งมง่ายกับเรื่องไม่เป็นเรื่อง เช่น ฝนตก ข้าวโม่งเรียนถูกยกเลิก เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมเมืองที่มีความเป็นสมัยใหม่ มีความสับสนวุ่นวาย ผู้คนต่างคนต่างใช้ชีวิตของตัวเองโดยไม่มีใครสนใจใคร ทำให้ผู้คนมีความเครียดสูง หงุดหงิดกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ง่าย

หลังจากที่ครอบครัวของมะริอะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน พ่อของเธอจะมีความสุขกับการได้กลับบ้านทุก ๆ เย็น เขามักจะซื้อของติดไม้ติดมือกลับมาบ้านทุกครั้ง พอถึงวันหยุดเขาก็จะพามะริอะและภรรยาไปเที่ยวบ้าง ออกไปทานอาหารนอกบ้านบ้างหรือไม่ก็ลงมือทำอาหารให้ทานบ้าง พฤติกรรมของพ่อของมะริอะแสดงให้เห็นว่าเขามีความสุขที่ได้อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวกับคนที่เขารัก เนื่องจากเขาไม่ได้ใช้ชีวิตอยู่กับภรรยาและลูกสาวมาเป็นเวลานาน เขาจึงพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อชดเชยให้กับมะริอะและแม่ของเธอ อยู่มาวันหนึ่งมะริอะได้บังเอิญเห็นพ่อของเธอซึ่งกำลังจะเดินทางกลับบ้านมีสีหน้าเคร่งขรึมแล้วก็มีผู้หญิงคนหนึ่งยื่นซองเอกสารที่พ่อลืมไว้ให้ ทำให้มะริอะได้เห็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของพ่อก่อนที่เธอและแม่จะมาอยู่ด้วย เธอเข้าใจถึงความเหน็ดเหนื่อยของพ่อ มะริอะจึงบอกกับพ่อของเธอว่า

「お父さん、あんまり無理をしてオーバーヒートしないでね」 (หน้า 47)

“พ่อคะ พ่อไม่ต้องฝืนทำอะไรมากมายจนเกินกำลังหรอกนะคะ”

พ่อของเธอจึงพูดว่า

「でも今は、君たちとの暮らしを取り戻すので精いっぱいなんだ。何年も待って、やりたかった生活をしているんだ、楽しいよ。…」 (หน้า 48)

“ลูกรู้ไหม ตอนนี้พ่อกำลังพยายามอย่างเต็มที่ที่จะสร้างชีวิตใหม่กับลูกและแม่ หลังจากรอคอยมานานหลายปี ในที่สุดพวกเราก็ได้ใช้ชีวิตร่วมกัน พ่อมีความสุขมาก”

นอกจากนี้พ่อของมะริอะยังได้บอกอีกว่าเหตุผลที่เขาและภรรยาเก่าไปด้วยกันไม่ได้เพราะมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน ดังข้อความที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสำหรับพ่อของมะริอะแล้ว โตเกียวในเวลานี้เป็นพื้นที่ที่มีความหมายเป็นอย่างมาก โตเกียวเป็นพื้นที่ของครอบครัวสำหรับเขาอย่างแท้จริง โตเกียวยังเป็นพื้นที่ที่มีความหมายสำหรับแม่ของมะริอะด้วยเช่นกัน โตเกียวเป็นพื้นที่แห่งความฝันที่เธอใฝ่รอมานาน แม่ของมะริอะมีความสุขที่ได้ทำหน้าที่ภรรยาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เธอจะมีสีหน้ายิ้มแย้มอยู่ตลอดเวลาซึ่งต่างจากตอนที่อาศัยอยู่ที่เมืองชายทะเล โตเกียวจึงกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ของครอบครัวสำหรับมะริอะและครอบครัวของเธอ

8. สรุปผลการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่าเมืองชายทะเลและโตเกียวเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อแก่นเรื่องเกี่ยวกับชีวิต ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป เมืองชายทะเลบ้านของทซุงมิเป็นจุดเริ่มต้นของความรัก ความผูกพันระหว่างทซุงมิและมะริอะ โดยมีชายหาดเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพที่ทำให้ตัวละครได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และก่อให้เกิดการตระหนักรู้ของตัวละคร ส่วนโรงพยาบาลเป็นพื้นที่ที่ซับซ้อนระหว่างชีวิตและความตาย พื้นที่แห่งนี้ทำให้ทซุงมิได้คิดทบทวนถึงการใช้ชีวิตที่ผ่านมาของตัวเองและตระหนักถึงคุณค่าของการมีชีวิตและมีพลังที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป โรงพยาบาลจึงกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ยืดเยื้อจิตใจ

ส่วนโตเกียวเมืองที่มีความวุ่นวาย เมืองที่มีความเป็น
สมัยใหม่ เมืองที่มีการเคลื่อนย้ายสูงเป็นพื้นที่ที่ทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลง สำหรับมะริอะ โตเกียวเป็นพื้นที่ของ
ครอบครัว พื้นที่แห่งความหวัง ความฝันของครอบครัว
โตเกียวเป็นพื้นที่ที่ทำให้มะริอะและครอบครัวได้ใช้ชีวิต

อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา ถึงแม้ว่าโตเกียว
จะเป็นพื้นที่แห่งใหม่สำหรับครอบครัวมะริอะก็ตาม แต่
ทุกคนก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและเริ่มต้นชีวิตใหม่ใน
เมืองหลวง

เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] วัลยา วิวัฒน์ศร. (2541). มิติสถานที่ในนวนิยายของฟร็องซัวส์ โมเรียค. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] สหโรจน์ กิตติมหาเจริญ. (2554). “พื้นที่” ในเรื่องสั้นตรชนินางของอิงอร. การประชุมทางวิชาการระดับชาติ “ภาษา วรรณคดีไทย และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ : การเรียนรู้และสร้างสรรค์จากสังคมไทยสู่สังคมโลก”. หน้า 310-324.
- [3] สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2559). อ่านเมือง เรื่องคนกรุง : วรรณกรรม วิถีความสัมพันธ์ และภาพแทนของพื้นที่. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] Bananan Yoshimoto Official Site. (2001). Banana Yoshimoto Profile. Retrieved from <http://www.yoshimotobanana.com/profile/>
- [5] 木股知史(1999). 『吉本ばなな イエローページ』 東京 : 荒地出版社.
- [6] 吉本ばなな (1989). 『つぐみ』 東京 : 中央公論社.
- [7] 平井修成 (2012). 「吉本ばなな『つぐみ』論—リアリティ維持のメカニズムと反近代の主題」 Retrieved from <https://ci.nii.ac.jp/els/contents110009433116.pdf?id=ART0009912268>
- [8] 渡辺香 (2005). 「『TUGUMI』における吉本ばななの自然観」 『国文学論輯』第二十六号.
- [9] 渡邊佳明 (2008). 「共時としての怒りの感情—よしもとばなな作品にみる青年心理 (5)」 『学苑』

หน่วยงานผู้แต่ง: นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Affiliation: A student of Ph.D. Program in Japanese Culture and Literature,

Faculty of Arts, Chulalongkorn University

corresponding email: angchan43@hotmail.com